

Τι κάνει τον εκπαιδευτικό καλό επαγγελματία;

Χαρίδημος Κ. Τσούκας
Πανεπιστήμιο Κύπρου

Μάιος 2023

Andria Zafirakou
Global Teacher award
of \$1million, 2018

- ❖ “I literally grew up in this school. And I think if I was to go and just take this money, I wouldn’t feel comfortable. Even my mom said to me, there’s no way you were ever going to keep that money, was there? You know, if it had been the national lottery... hell, yes. But this? *I am who I am because of the colleagues around me, and the kids that I teach.*”

4/4/2021, *The Guardian*

Ποια είναι τα χαρακτηριστικά ενός επαγγέλματος (profession);

1. Εξειδικευμένη γνώση
2. Οι επαγγελματίες υπάρχουν για να υπηρετούν κοινωνικές ανάγκες
3. Η είσοδος στο επάγγελμα και οι επαγγελματικές ικανότητες πιστοποιούνται με κριτήρια που θέτει το επάγγελμα
4. Επαγγελματική αυτο-ρύθμιση – αυτονομία στην άσκηση του επαγγέλματος - ευθυκρισία

- ❖ Το επάγγελμα απαρτίζεται από δραστηριότητες, οι οποίες έχουν εξελιχθεί σωρευτικά και συνεργατικά με την πάροδο του χρόνου.
- ❖ Τα μέλη του επαγγέλματος πασχίζουν για την επίτευξη των «ενδογενών αγαθών» (intrinsic goods) του επαγγέλματος, ακολουθώντας τα «κριτήρια αριστείας» (standards of excellence) που το επάγγελμα έχει θεσπίσει, και ικανοποιώντας τα «εξωγενή αγαθά» (extrinsic goods) που το θεσμικό πλαίσιο έχει καθιερώσει.

Ενδογενή και εξωγενή αγαθά

Ενδογενή αγαθά

- τα επιθυμητά αποτελέσματα που το επάγγελμα τυπικά πετυχαίνει
- η ικανοποίηση που αντλούν οι επαγγελματίες από την άσκηση των δραστηριοτήτων τους

Εξωγενή αγαθά

- μισθός
- σταδιοδρομική εξέλιξη
- στάτους
- αναγνώριση

➔ Ένα επάγγελμα υπάρχει χάριν ενός σκοπού (τέλος) -
Ετεροαναφορικότητα

➔ Τα μέλη του επαγγέλματος διαθέτουν:

- Τεχνικές ικανότητες [ανάλογα με το επάγγελμα]
- Αρετές χαρακτήρα [υπομονή, θάρρος, εντιμότητα, ταπεινότητα, κλπ.]

➔ Το θεσμικό πλαίσιο διαμεσολαβεί μεταξύ του επαγγέλματος και της ευρύτερης κοινωνίας (υλικοί πόροι, νομοθετικές ρυθμίσεις, κριτήρια εισόδου στο επάγγελμα, αξιολόγηση, κλπ)

Τι κάνει έναν επαγγελματία καλό; (1/2)

1. Επιμένει να διερωτάται για το σκοπό που υπηρετεί (και τις ηθικές δεσμεύσεις που συνεπάγεται), και πώς τον υπηρετεί
 - ✓ Διερωτητική στάση απέναντι στη ρουτινοποίηση
2. Συγκεράζει το γενικό σκοπό («καθόλου») με τις ιδιαίτερες συνθήκες («καθέκαστα»)
 - ✓ Προσαρμόζει δημιουργικά το σκοπό στις εκάστοτε περιστάσεις
 - ✓ Ικανότητα δια-κρίσεων (discernment – attentive receptivity)
3. Ορίζει το ρόλο του ετερο-αναφορικά
 - ✓ Μεριμνά για το καλό του άλλου
4. Συν-δημιουργεί το ρόλο του
 - ✓ Στο περίγραμμα του ρόλου αποτυπώνει ενεργά την ετερότητά του
5. Ενισχύει τις τεχνικές δεξιότητές του

Τι κάνει έναν επαγγελματία καλό; (2/2)

6. Αναπτύσσει τη στοχαστική κρίση του - *φρόνησις*
 - ✓ Στοχάζεται πάνω στην επαγγελματική εμπειρία του και την ενσωματώνει στη δράση του
7. Κρίνει τον εαυτό του με βάση τα κριτήρια αριστείας του επαγγέλματός του
 - ✓ Μεριμνά για διαρκή βελτίωση
8. Νοιώθει υπόλογος στην επαγγελματική κοινότητά του, ενεργεί ως πρεσβευτής της, και μεριμνά για την περαιτέρω ανάπτυξη του επαγγέλματός του
9. Ο καλός επαγγελματισμός ως αυταξία
10. Ο καλός επαγγελματισμός ως συστατικό στοιχείο του *ευ ζην*